

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Benedicti Ariæ Montani Hispalensis Poemata

In Qvatvor Tomos Distincta

In quo Daudis Regis ac Prophetæ, aliorumque sacrorum Vatum Psalmi; ex
Hebraica veritate in Latinum carmen obseruantissimè conuersi

Arias Montano, Benito

Antverpiæ, 1589

Psalmorum Liber III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44993

PSALMORVM
LIBER IIII.

PSALM. XC.

Domine, refugium factus es nobis.

CLEMENTIAE AC MISERICOR-
DIAE PETITIO.

Oratio Moſis viri DEI.

Carmen Dicolon Diſtrophon.

1 Anſio tu DOMINE es nobis, domus
atque firma in omni

Aetate, mundus quam peregit, antè.

2 Antè graues montes quàm terra parens
daret renixa,

Et orbis eſſet; FORTIS ipſe conſtas.

Et ſæclis idem cunctis prior, inque ſæcla FORTIS
Manſiſti, & idem ſemper & manebis.

3 Mortalem in fruſta imminuens teris vt minuta teſta,
Iubesque verti filios Adami.

4 Ante tuos oculos milleſimus annus vt dies eſt
Hæternus; hora vt nocte fixa tranſit.

5 Vorticibus turbas, ſomnus velut impotens, futuros,
Vt manè foenum tranſit innouatum.

6 Manè nouum florensque niter bene; veſperi recifum
Aret viroris roborisque id expers.

7 Namque tuo naſo defecimus, atque terret iſta
Nos bilis ardens, turbidusque vexat.

8 Et noſtra opponis tibi praua; tui manere vultus
Occulta noſtra ob lucidam facem das.

9 Te namque omnes diuertere dies fremente noſtri;
Anni que noſtri, ſermo ceu, volarunt.

10 Annoꝝum nobis denum propè ſepties dies ſunt;
Aut adde denos robori notando.

Quorum vſus ſummus, cura eſt grauis, & labor
moleſtus,

Iniqua facti inuentio improbandi.

Cumque cito (ſolet vt) præciditur exciditque vita,
Volamus alis neſciis reuerti.

K 2

31 Iſtius

DE

AL-

- 11 Istius nasi vim quis sciet? vrat vtque flamma
Ardens, tui pro debito timoris?
- 12 Sic, quandoque dies nostri numerantur, edoce nos;
Et prouidens tunc recta cor feremus.
- 13 I A S ô, redeas; quisnam modus? atque redde seruis
Te iam tuis, & prospice his misertus.
- 14 Nosque tua manè exsatura bonitate, quòd canentes
Lxtas dierum ferias agamus.
- 15 Exhilara nos; vt mxtosque dies dabas premeudo;
Longos vt annos vidimus malorum.
- 16 Istud opus monstra atq. istud decus ede te incolctum,
Et genti & horum posteris futuris:
- 17 Vt nostri iucunda D E I D O M I N I q. vis fauoris
Immissa semper sitque fausta nobis.
Dirigat hæc manibus nostris facienda, prosperetque,
Vis nostra quidquid fecerit manusque.

P S A L. X C L.

Qui habitat in adiutorio Altissimi.

D I V I N A T V T E L A V N I -
C E S A L V T A R I S.

Carmen Sapphicum.

- 1 **Q** Vi latens vmbra sedet in S V P E R N I &
Copiis M A G N I manet; ille & I A E (vt
2 Dicam ego) Tutor meus, arxque firma,
Spes D E V S & m̃.
- 3 Ille te absconso eloquio remotum
Ernet, dura excipietque peste;
- 4 Te sua penna teget & sub alis,
Tutior vt sis.
Illius scutum & clypeus fides est.
- 5 Noctis horrores nihil, aut volanteis
Per diem clarum celeres sagittas
Inde timebis.
- 6 Non frequentem vmbri nebulisque pestem,
Non luem, qualis medium per æstum
Dira grassatur, rapidoque vastat
Membra calore.
- 7 Ad latusque istud moribunda mille
Corpora, ad dextram decies cadantque

Millies

Millies quamuis ; tamen illa nunquam
Te prope tanger.

- 8 Vt tuis spectes oculis, periclo
Liber ac testis, videasque qualis
Impios merces maneat, mali quæ
Præmia facti.
- 9 Namque tu certus mihi tutor I A S,
Cui loco sedes posita est superno:
- 10 Et mali aduersi tibi nil parari,
Accidere aut quit;
Nec tuo plaga aut violens propinquam
- 11 Se tabernaclo dabit: is suos nam
Angelos iussit comites viarum ad-
esse uarum:
- 12 Esse custodes, leuibusque palmis
Ferre sublimem, tibi saxa lædant
Ne pedem offenso subigetque euntis
Planta leonem.
- 13 Aspida impunè & catulos lænæ
Ipse calcabis, volucrem & draconem
Terga voluentem finuata longis
Squamea spiris.
- 14 Me bene ardenti est animo hic securus,
Arctè & amplexus, procul hunc periculis
Eruam, celsum statuam meo sic
Nomine doctum.
- 15 Certa responsa huic referam vocatus,
Huic in angustiis adeto ipse rebus;
Libero ac tuto decus atque honorem
Prouidus addam.
- 16 Hunc dabo longis saturum diebus,
Et meæ tandem faciam salutis
Compotem sensu solido videre
Dona beatæ.

P S A L M V S X C I I.

Bonum est confiteri Domino.

H O N E S T I O C I I V S V S.

1 Psalmus cantici ad diem Sabbathi.

Carmen Tricolon Tetraastrophon.

2 I A M ueridicis dicere uersibus
Lux hæc læta, bona, & commoda Sabbathi est;

M 3

113

- Isti ac ferre superno
 Psalms cautica nomini:
- 3 Summo ac manè tua exponere munera,
 Vltro quæ bonus hic edere tu soles,
 Quæ & præstare fidelis,
 Totis addere noctibus.
- 4 Testudo fidibus quæ resonat decem,
 Adfintque vtre cauo nablia spiritus
 Plena; & quæ modulantur
 Argutos citharæ fonos.
- 5 Nam quod constat opus te artifice, & manus,
 I A S, quæque tuæ facta patent, mihi
 Læto carminis ampli
 Argumenta parant pia.
- 6 I A S magna tua vt facta! & vt intimè &
 Valde occulta probas consilia vt tua!
- 7 Nossè hoc nec stupidus quit,
 Stultus nec valet assequi.
- 8 Herbarum vt similes floribus improbi
 Crescunt atque nirent qui mala perpetrant,
 Excisi vt pereant, sunt
 Vsq̄ue in perpetuum nihil.
- 9 I A S perpetuo excelsus & editus
- 10 Tu summusque manes: ecce etenim tui
 Hostes, ecce tui I A S
 Hostes vt pereunt malè!
 Et qui praua gerunt, dissilient quoque;
- 11 Disiectique fluent: tu tamen editum
 Cornu vt Rhinocerotis
 Tolles, & statues meum.
 Perfusus viridi iamque oleo fruar
- 12 Ipse. Atque his oculis mi insidiantium
 Finem conspiciam; atque his
 Poenas auribus audiam,
 Infestos mihi iam quæ excipient malos.
- 13 Iustus floruerit palma velut virens,
 Multo & germine crescet
 Felix ceu Libani Larix.
- 14 I A E inque ade boni qui fuerint sati,
 Nostri nempe D E I floridi in atris
- 15 Fient: inque senecta
 Pingues, nec steriles virent.

Ut cuncti referant, æquus ut omnibus
 IAS perpetuò permaneat, mea
 Rupes; cuius in almo
 Nulla est numine prauitas.

PSALMVS XCIII.

Dominus regnavit, decorem indutus est.

DIVINI IMPERII COMMENDATIO.

Carmen Dicolon Distrophon.

- 1 IAS regna tenet, vestem vestitque decoram;
 Accinxit se robore & IAS.
 Testis & orbis erit qui conditus, ut stabilisque est
 Firmatus non dissilit vnquam.
- 2 Estque tuum solium, stabilitaque regia præ tunc,
 Ipse & præ mundo quoque constas.
- 3 Flumina vocem, IAS, attollunt, flumina tollunt,
 Et fluij tollunt quoque fluctus.
- 4 Fortibus ac multis vndarum vocibus altè
 Fortior est maris editus IAS
- 5 Fluctibus effractis. Tua sunt testata fideli
 Numine firmata ac bene certo.
 IAS, sancta tua est ædes, sanctumque, decusque hanc
 Secla decent in longa dierum.

PSALMVS XCIIII.

Deus ultionum Dominus.

DEI IUDICIUM PRAESTAN-
TISSIMUM.

Carmen Tricolon Tetrastraphon.

- 1 Vindex refulge numine vindicæ
 O FORTIS IAS, tollere & arbitor
- 2 Terræ repende, & que arrogantes
 Præmia commeruere fastus.
- 3 IAS modus quis, quis modus impiis
 Plausus, nouandi gaudia & improbis?
- 4 Pronuntiabunt dura prauis
 Artifices, loqui & insolescent?
- 5 IAS, tuum qui sic populum atterunt,
 Fundum ac prementes immiaunt tuum:
- 6 Orbunque, & orbatam marito
 (Aduenæ & haud miseret) trucidant.

K 4

7 Dicunt-

- 7 Dicuntque, Non I A H viderit, ac D E V S
Vindex Iacob prospiciet nihil.
- 8 Infana quando turba disces?
Perspicite hoc stupidumque vulgus.
- 9 Qui plantat aurem, non tamen audiet?
Fictor videbit non oculi artifex?
- 10 Qui corripit gentes, reprehensor
Non erit, idem hominumque doctor?
- 11 Quæ cogitata vt sint hominis nihil,
12 Cognouit I A S. Quem virum & erudit
Et lege curas edocendum, est,
I A H, solidis numeris beatus.
- 13 Illum diebus tuta quies malis
Mulcebit, alta exciditur improbo
- 14 Dum fossa: nam fundum suum non
Destituet, populum vel I A S.
- 15 Cum vis redibit iustitiæ sequax,
Atque id sequentur cor quibus integrum est:
- 16 Quis mi in scelestos, quis ne sistet?
Prauificos feret atque reclus?
- 17 Quam penè furua ad claustra silentium
Sedisset altè scissa anima hæc, nisi
I A S mihi, is qui semper adstat,
Feret opem auxiliumque certus.
- 18 Si dico forsân, Pes labat en meus;
Fulcibat, I A S, me bonitas tua:
- 19 Curas & inter me prementes
Hanc animam recreator ipse
- 20 Solaris. An ne is sit socius tibi,
Peruersa fingens qui statuit, thronus?
- 21 Iusti phalange atque acta damnant
Composita, innocui & cruorem?
- 22 I A S meumque est præsidium; meus,
Tutela rupesque est D E V S; & mihi,
Fraus his erit conuersa fraudi,
Artifices repetet suosque.
- 23 Excindet I A S hos proprio malo,
Excindet ipsa hos nempe malignitas,
Noster D E V S, qui nos tuendo
Principis officium probabit.

PSALMVS XCV.

Venite exultemus Domino.

MISERICORDIAE ET IVDICII
ASSERTIO.*Carmen Sapphicum.*

- 1 **V**ocibus iunctis, animisque ouantes
Iubilis IAE properè canamus,
Nostra qui rupes, resonemus, alta est
Spesque salutis.
- 2 Laude præclarum celebri fidentes,
Illiusque os & faciem petamus
Obuij ac docti resonare numen
Illius hymno.
- 3 Magnus est IAS valideque FORTIS;
Magnus est, omnes superat Deosque
- 4 Rex, manus cuius penetranda terræ
Continet antra.
Montiumque illi insuperata obstant
Culmina; auctori huic mare substat; huius
Ficta prudentis manibus, magistri &
Arida constat.
- 6 Ergo prostrati penitusque curui,
Supplices IAE genibusque flexis
(Quo patre, auctore ac, sumus) ante dia
Ora cadamus.
- 7 Ille nam noster DEVS est, & ipsi
Pascui illius populus pecusque,
Quos manus ducens agit & recenset
Illius vna.
Auribus vocem modò si tenetis
- 8 Illius certis hodie; caute,
Vestra ne, vt quondam in Meriba, rigescant
Ferreæ corda.
Quo die Mazzah retulit tremendum
Nomen incultos Arabum per agros;
- 9 Me quidem vestri voluere cum ten-
tate parentes.
- 10 Qui meum experti didicere opusque; &
Ipsè contendi generi per annos
Huic quater denos, populusque, dixi,
Cordes proteruo est!

Gens & erroris studio, meas &
 Quæ vias spernit, renuitque nosse,
 11 (Iuro vt offensus) mea si subibunt
 Regna quietis.

PSALMVS XCVI.

Cantate Domino canticum nouum.

D I V I N A E M A I E S T A T I S
C E L E B R A T I O.

Carmen Tricolon Tetra-strophon.

- 1 I A M carminibus dicite nunc nouis,
 I A M cuncta canat terraque personet;
 I A E nomen & alium
 Gratis dicite laudibus.
- 2 I A M, certa salus quo venit arbitros;
 Vos hunc latificis dicite nuntius;
 Seruantemque die & nos
 Omni vos canite hunc die.
- 3 Illumque amplificum dicite gentibus
 Et cunctis populis mirificum, magis
- 4 Cunctis terribilem diis
 I A M laudéque maximum.
- 5 Omnes nam, populi quos celebrant Deos,
 Sunt diri, & nihili; stultitiæ, impores:
 I A S auctor at ipse
 Cælos fecit & aethera.
- 6 Maiestas præit hunc, claraque dignitas
 Huius sancta decus, robur &, obtinent;
- 7 I A E roboris ampli
 Numen cedite maximum
 Vos ò de populis innumeris genus
- 8 Et linguis varium, moribus &, bono
 I A E afferte probanda,
 Digna & munera nominis.
- 9 I A E sancta pij atque atria visite,
 Insignisque loci procidite huic solo,
 Cuius numina vultus
 Omnis terra tremens colat.
- 10 I A S regnat enim, dicite gentibus
 (Orbis constat vti, nec refugus labat)
 Iudex iuræque recta
 Hic dicet populis bonus.

11 Cæli
 Omn

12 Exul
 Tunc

13

Orbe
 Et c

V I

1 R

2 Cui

3 Hur

4 Ful

5 Ter

6 Iust

7 An

Iac

8 I A

9 I A

Qu

10 Ve

- 11 Cæli lætitiæ per celebri-sonent,
 Omnis terra quibus gestiat accinens;
 Vastumque intonet æquor,
 Quidquidque hoc replet, æsonet.
- 12 Exultent saturi & quidquid habent agri,
 Tunc siluis recinant omnibus arbores.
- 13 IAS cùm veniet, cùm
 Terræ aduenerit arbiter;
 Orbem iustitiæ qui reget integra,
 Et certæ populos comeniet fide:
 Namque est ipse fideli
 Verax numine maximus.

PSALMVS XCVII.

Dominus regnavit, exultet terra.

VERITATIS DIVINAE COM-
MEMORATIO.

Carmen Dicolon Distrophion.

- 1 R Ege IA exultet tellus, agar insula festos
 Plurima læta dies.
- 2 Cui circum densa est nubes, ius fulsit & æquum,
 Iustitiæ huic folium.
- 3 Hunc rapidus properansque suos flammare prementes
 Anteit ignis edax.
- 4 Fulgura præstringunt orbem, tellusque laborans
 Fulgura clara videt.
- 5 Terra omnis DOMINVM ante IAM motesque
 Cera velutque, fluunt. (liquefcunt,
- 6 Iustitiæ cuius cæli ostendere; videntque
 Cuncti etiam populi
- 7 Amplificum numen. puduitque dolata colentes,
 Quique DEOS nihili
 Iactant: huic omnes se proiicientque trementes,
 Et quoque dii suberant.
- 8 IAS læta Sion, Iudæ ac tuæ iura puellæ
 Audierint alacres.
- 9 IAS namque omnis te dicet terra supernum,
 Te Dominumque suum.
 Qui & premis immenso prælatus numine cunctos
 Magna potensque Deos.
- 10 Vos quibus est studium, magni quibus est amor IAE,
 Feruidi & vsque pi)

Fastidite

- Fastidite malum; vitas animasque plorata
 Ille tuetur amans:
 Improba ne lædat manus hos ille eruit, à vñ
 Liberat ille mala.
 21 Lux feritur iustis; & queis rectissima corda,
 His fata lætitia est.
 22 Sancti IAE memores laudum gaudete pij, qui
 Iustitiam colitis.

PSALM. XCVIII.

Cantate Domino canticum nouum, quia
 mirabilia fecit.

DIVINORVM PROMISSORVM CON-
STANTIA ET VERITAS.

1 Psalmus.

Carmen Tricolorum Tetra-strophorum.

- I**AE mirifico vos noua carmina-
 Auctori celebri dicite, dextera
 Cuius certa salutis
 Sancta & vis quoque brachij.
 2 IAE diua salus cognita constitit,
 Præfens iustitia est ante oculos patens,
 Visa & gentibus, illam
 Queis ipse exposuit bonus.
 3 Verax namque, boni ac propositi memor,
 Auxit pollicitis Israëlis domum;
 Terræ ac finibus omnis
 Nostri est visa salus DEI.
 4 IAM terra alacris tota sonans, strepens,
 Exclamans & ouans psallite, psallite
 5 IAE, nec citharæ vox
 Absit, nec citharis fides.
 6 Voci mixta crepans sit tuba cornuum;
 IAM regem alacres præcinire, intonet
 7 Fœcundum mare monstris,
 Orbisque, orbis & incolæ.
 8 Et palmas feriant flumina; montium
 Idem sit studium, vox & quantum
 9 Ante IAM; veniet cum is
 Terram vt iudicet arbiter.

Orbi

Orbi iustitiæ ac arbitrij integri
 Dicens iura dabit, queis populos reget
 Iudex legibus æquis,
 Recti examine ponderis.

PSAL. XCIX.

Dominus regnavit, irascantur populi.
 DEI DOMICILIVM FAV-
 STISSIMVM.

Carmen Dicolon Tetraastrophon.

- 1 IAS regnat enim, iam populi tremant;
 Nutet terra, sedens in Cherubim editus
- 2 IAS; alma Sion quem colit, altior
 Cunctos qui populos premit.
- 3 Magnum, terribile, & sanctius omnibus
 Falsis percelebre & nomen erit tuum:
- 4 Est Rex ipse potens, iuraque diligit;
 Ipse at recta fouens paras;
 Auctor iura Iacob iustitiam & facis.
- 5 IAM nostrum, agite, extollite vos DEVM,
 Huic ad scamna throni lucida supplices
 Sancto procidite ad pedes.
- 6 Quem Moses; & Aron quem colit illius
 Inter sacrificos; quem Semuel pius
 Sancto magnificum nomine subditæ
 Genti prædicat & docet.
- 7 IAE oracla petunt & referunt data,
 Dum nube è tereti hos alloquitur latens,
 Hi testata patres ipsius obtinent,
 Et decreta colunt data.
- 8 IAS ipse DEVS, quem colimus, dabas
 His responsa, bonus parcere, FORTIS &
 Vlciscens studij crimina non probi,
 Vindex & scelerum malis.
- 9 IAM laude DEVM tollite maxima
 Nostrum, sanctus enim noster & est DEVS;
 Sancto in monte sibi quem dicat ac tenet,
 Huic procumbite supplices.

PSAL.

Tubilate Deo omnis terra.

DOCTRINAE SACRAE SVMMA.

1 Psalmus ad confessionem.

Carmen Dicolon Distrophon.

- 1 **I**AM terra omnis numeris resonare canoris,
Hunc voce & plaudente vocate.
- 2 **I**AM leti omnes colite, & sacra illius ora
Voce animi plaudentis adite.
- 3 **I**AS ipse **D**EVS noster cognoscite, & illo
Nos sumus auctore atque valemus.
Non sumus à nobis facti, grex illius imò
Ille & quos pascitque regitque.
- 4 Illius & fassi & celebrantes ostia adite,
Et nomen celebrate parentes.
- 5 Nam bonus est **I**A S, & in omnia secla benignus,
Verax ætatemque per omnem.

P S A L M. C I.

Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine.

OPTIMI PRINCIPIS OFFICIVM.

1 Dauidis Psalmus.

Carmen Tricolon Terrastrophon.

- 1 **E**T ius benignæ & mentis opus mihi
Cantanda semper proposui, bone
IA S; tibi vni & hæc reponam,
Et referens mea cuncta psallam.
- 2 Curabo sanam prospiciens viam
Novisse, quando tu venies mihi,
Versabor integro domique
Corde meæ penitusque simplex.
- 3 Nec ferre nequam possum oculis meis,
Nec rem scelestis ausibus edicam:
Obliqua mî ipse hæcere facta
(Odi equidem) patiar nec vnquam.
- 4 Cor prava fingens (sit procul) arceo,
Ignara semper sit mihi mens niali;
5 Detractor occultusque amici
Sit mihi perpetuò recisus:

Nec:

Nec qui praaltis est oculis, neque
Corde arroganti qui intumeat, fero:

- 6 Attendo & in terræ fideles
His oculis, sociosque gratos.
Hos mecum iisdem sedibus applico;
Iffe & vix quem non piget integræ.
Hunc ipse dilectum ministrum
Esse mihi statuo proboque.
- 7 Auctor dolosæ fraudis & artifex
Nullus manebit sub trabibus meis;
Qui vana consulto loquetur,
Ante meos oculos neque adstet.
- 8 Manè ac per omnes sollicitus dies
Omnes recidam protinus improbos
Terræ; sacra ex vrbe ut IAB
Prauifici minuantur omnes.

PSALMVS CII.

Domine exaudi orationem meam.

MISERIAM DEPRECATIO.

- 1 Oratio afflicti, cum obruitur & effundit coram
DOMINO meditationem suam.

Carmen Dicolon Tetrastrphon.

- 2 IAS aure precem suscipito meam,
Hæc mœsta atque adeat te querimonia:
3 A me neu faciem condideris tuam
Angustum mihi per diem.
Te quo clamo die mœstus & iuoco,
Aurem sœcte precor mi facilis tuam,
4 Respondeque citus: namque dies mei
Ceum fumus tenues eunt:
Vsto hæc ossa pyræ ceum rogas auolant;
5 Itum corque perit gramen vt aridum:
Nam pane ipse etiam non memini meo
Vesci, vt displiceo mihi.
6 Dum suspiro gemens, ossibus hæc caro est
Hærens, assiduis marcida vocibus:
7 Ceum siluestris auis congemo, in aridis
Qualis falco gemit locis.
8 Ceum tecto assiduis passer agit, fui
Solutus, probra meis hostibus heu die

9. Multa.

- 9 Multa omni excipiens; tum mea deierant
Sulta hæc gens mihi per mala:
- 10 Et, panem veluti, sic cineres edo,
Et potum tepidis misceo fletibus:
- 11 Ira hæc nempe tua in me efficit ac furor,
Semper sentio quæ miser.
- 12 Me quem sustuleras, præcipientem iacis;
Inclinata velutque umbra dies mei;
Ipse utque herba, virens, gramen ut, arceo,
Fusus viribus omnibus.
- 13 I A S perpetuo tu folio sedes;
Fama &, quam celebret posteritas tuam,
A Etates superat sæculaque omnia,
Quotquot tempus agens volat.
- 14 Rem, surge, ac miserans cerne Sioniam,
Nam tempus placidæ huic munera gratiæ,
Certum pollicitis postulat, illicet
Opportuna venit dies.
- 15 Affecere tuos nam famulos nimis
Dispersi lapides, pulueris illius
Gratos atque pios commiseret, faues
Quorum tu studiis bonus.
- 16 I A E nomen erit gentibus omnibus
Terrori, atque tui gloria numinis,
Reges quod memient quotquot habet sint
Tellus fertilis ac fouet.
- 17 Muros ædificet cùmque Sionios
I A S, conspicuus tunc fuerit suæ
- 18 Maiestatis honos: respicietque de-
ferti haud despiciens precem.
- 19 Hæc & scripta etiam posteritas leget,
Edendus populus I A H celebret quoque:
- 20 Nam sancto folio prospicit è suo,
Celsæ & sedibus è domus.
Terram conspiciere ut non piget infimam
I A M de nitidis sedibus ætheris;
- 21 Ut vinciti gemitus audiat; & neci
Addictos soluat graui.
- 22 I A E ut laudis honos per Solymam sonet,
Narrata & resonent munera nominis
Magni, is constituit quod proprium sibi,
Et grata hoc referat Sion:

23 Cū
I A
24 He
25 F C
Di
An
26 Fur
Te
27 Cæ
Cu
Ex
28 Is
29 Et
Vit
Qu

I N

3

2 Me

3/ Ille

4 Ille

5 Os

6 I A

7 Mo

8 Eñ

- 23 Cùm regna & populi conuenient simul,
IAM cùmque piis muneribus colent.
- 24 Heu vimque ille meam prefferat in via, &
Soles reddiderat breues.
- 25 FORTIS mī, ergo dies ad medium meos,
Dixi, præproperè excindere parcito;
Annis ipse tuis vttere, qui omnia
Vincent sæcula sæculis.
- 26 Fundamenta prius fortia iecerat
Terræ; constat opusque è manibus tuis
- 27 Cælorum: pereant quamlibet omnia hæc,
At numen stabile est tuum.
Cuncta hæc, vestis vti trita, verisque, erunt,
Et mutabis vti sordida pallia:
- 28 Is tu, qui fueras, semper eris; neque
Annis finis erit tuis.
- 29 Et nati famulis postera gens tuis,
Vitamque incolumes pacificam colent;
Quorum compositum semen erit piè, &
Vultus ante tuos aget.

PSALMVS CIII.

Benedic anima mea Domino.

INEXHAUSTAE MISERICOR-
DIAE CELEBRATIO.

Dauidis.

Carmen Dicolon Distrophon.

MENS IAM cane grata mea, & mea viscera sancti
Eius dicetis quoque nomen.

- 2 Mens IAM cane grata mea, ac ne dona canenti
Illius exciderint tibi cuncta.
- 3 Ille tibi ignoscit clemens praua omnia; morbos
Ille tibi medicusque resoluit.
- 4 Ille tuam redimit vitam fouea atque sepulchro,
Te & clemens bonitate coronat.
- 5 Os istud saturatque bonis, aquilæ instar & actam
Antè tuam nouat ille iuuentam.
- 6 IAS iustitias exercet, iudiciorum
Omnibus est auctor quoque presis.
- 7 Monstrauit propriasque vias, mirandaque Mofi
Israëlis natis sua gesta.
- 8 Est clemens facilisque IAS, est naribus amplis,
Et multus bonitate benigna.

L

9 Iurgia

- 9 Iurgia nec semper mouet is, nec seruat iniquam
Offensam longum quoque in æuum.
- 10 Aequa is peccatis nostris non contulit, & non
Reddidit æqua ausis quoque prauis.
- 11 Vt cælum à terra est altum, superare timentes
Inque suos voluit bonitatem.
- 12 Ortus ab occasu quàm longè distat, abesse
Nostra facit delictaque nobis.
- 13 Sic pater est lenis natis, mentibus vt se
IAS est lenis facilisque.
- 14 Figmentum quippe is nostrum nouit, meminitque
Pulvere quo facti quoque simus.
- 15 Mortaliq̄ue dies vt gramen, flosculus vt qui
Floret agris, sic floret & ipse.
- 16 Nam vento inuasus nusquam est, illumque notare
Nemo queat florẽmve locumve.
- 17 Ast IAE bonitas à sæclo in sæcla timentes
Se super incumbitque manetque.
Illius & natos natorum prospera tangit
Iustitia, & iustos facit ipsa:
- 18 Queis cordi est eius custodia foederis, & queis
Iustorum efficiens memor est vis.
- 19 IAS in cælis solium sibi condidit, eius
Inde patens regit omnia regnum.
- 20 Vos IAM angelici cuncti celebrate ministri,
Magno queis stat robore virtus:
Eius qui facitis verbumque, audireque verbi
Vocem eius prompti cupidiq̄ue.
- 21 IAM vos omnes eius celebrate phalanges,
Ad placitum celeresque ministri:
- 22 Vos IAM celebrate eius facta omnia, quidquid
Omnia, quã regnat, loca complet.
Mens IAM cane grata mea, haud celebrasse sit vllus,
Nec cecinisse modus tibi laudes.

PSALMVS CIIII.

Benedic anima mea Domino.

VERAE PHILOSOPHIAE
EXPLICATIO.*Carmen Sapphicum.*

1 **M**ens mea hîc magnum celebrabis IAM,
Mi DEVS magnus tibi valde es IAS,
Laude

Laude vestris celebri, decusque
Induis alnum.

2 Pallij lucem tibi voluis instar,
Explicas caelum veluti que velum;

3 Ille contignat tabulata in altis
Et sua lymphis.

Is sua nubis sedet in quadriga,
Stridulis venti vehiturque pennis;

4 Spiritus legat, sibi sunt & ignis
Flamma ministri.

5 Hic situ terram posuit fideli,
Mobilem nullis refugamve seclis;

6 Quam prius vastis sinibus tegebat
Vestis abyssi.

Montibus lymphæ tumidæ incubabant;

7 Increpas dumque has, fugiunt, tu eque
Vocis ad primum trepidant fragorem,

Accelerantque.

8 Montium celsum subito cacumen
Tollitur, valles subeunt iacentes;

Quæque fundatum petit & locum, quem
Quæque tuetur.

9 Terminumque vudis posuisti, ut illum
Transcant nunquam; aut valeant reuerse

Aridæ vultus operire terræ, aut
Temnere metas.

10 Mittis hinc fontes media fluentes
Valle, quæ monteis abigit reductos:

11 Hinc sitim frangunt onagri, bibuntque
Hinc animantes.

12 Hic aues propter resident vagis quæ
Persecant alis, volitant & æthram

Fronde sub læta solitæ canoras
Edere voces.

13 E suis montes rigat is supernis
Fornicum stagnis: saturatur alma

Prouido fructus operum tuorum
Munere tellus.

14 Crescere armentis iubet ille foenum,
Cultibusque herbas hominum feraces,

Terra quo panemque epulasque dulcibus
Præferat alma.

PSALMORVM

- 254
 15 Vina mortali dare nata cordi.
 Gaudium, vultusque oleo nitentes
 Aptius; firmat reficitque panis
 Languida corda.
- 16 Arbores IAE saturantur, & quas
 Seuit is cedros Libani: volueris
- 17 Omnis hic nidos fruit, hic domum cō-
 conia fagis.
- 18 Montibus tutæ capreae fugaces
 Editis; rupes foueas minori &
 Antra præbebunt lepori atque iniquis
 Deuia ventis.
- 19 Fecit is certam renouare menses
 Spiritus matrem celeremque Lunam,
 Ostia agnouit varium per annum
 Quæ subeat Sol.
- 20 Ponis obscuras tenebras, & est nox;
 Tunc ferae filius rugiunt & errant;
- 21 Spes agit prædæ atque epulas leones
 Poscere FORTEM.
- 22 Sole se rursus referunt nitente,
 Et suis abdunt recubantque lustris;
- 23 Prodit ad cultus homo tunc suos, dum
 Hesperus exstet.
- 24 Partibus cunctis tua multa vt, IAS,
 Facta sunt, sese & sapientis esse
 Cuncta opus monstrant! opibus tuis quam
 Terra referta est!
- 25 Quid mare hoc magnum? manibus quod amplis,
 Vel tenet terras, aperit vel, altas:
 Reptiles illic numero carentes
 Suntque natantque:
 Magna viuentum genera & minora.
- 26 Hic iter naues faciunt; licenter
 Commeant, ludunt, spatiantur illic
 Grandia cete.
- 27 Cuncta te exspectant, propriis & horis
 Singula exposcunt epulum suum, das.
- 28 Colligunt: hæc tu manibusque apertis
 Commodus explēs.
- 29 His tuam tu si faciem recondas,
 Cuncta turbantur, cohibes & illis

Spirium,

LIBER IIII.

265

Spiritum, extincta in cinerem suum iam
Cuncta redibunt.

30 Spiritum mittes recreator istum,
Rursus exstabant rediuiua, & almos
Denuò vultus renouata tellus
Plena nitebit.

31 Ampla maiestas celebretur IAE,
Sæcla dum durent superentque mundo;
Et suis factis celebratus ipse
Gaudeat IAS.

32 Cuius inspectu tremat ima tellus;
Ardui montes trepidant, rotantque
Fumeam nubem feriente cuius
Fulgure tacti.

33 Ipse dum viuam (probet ille tantum
Vota laudantis) celebrabo & IAM,

34 IAM ego semper referam probato
Carmine latus.

35 Turba peccantium vitiosa terris
Excidat cunctis; penitus neque extere
Impij, mens & mea laudet IAM,
Vosque haleluiah.

PSALM. CV.

Confitemini Domino, & inuocate.

BENIGNITATIS DIVINAE
LAUDATIO.*Carmen Dicolon Tetra-strophon.*

1 IAM vos celebri dicite carmine,
Nomenque hymnisonis dicite laudibus;
Illius populos discere cogite
Mores actaque maxima.

2 Huic voce ac fidibus psallite, tibiis
Mira, attendite, sint quam illius omnia:

3 Sanctum nomen erit, gloria maxima,
Vobisque eximium decus.

Et cor lætitia gaudeat omnium,

4 IAM queis studium est querere, poscite
IAM; vos faciem, vosque potentiam
Eius; querere nec modus.

L 3

5 Eius

- 5 Eius mira colat facta animus memor
Vester; prodigia & indicia illius
- 6 Ora expressa, Abrahæ vos genus & sui,
Scirps & læta Iacobidum.
- 7 IAS ipse DEVS noster; & omnibus
Terris iudicia is constituit sua.
- 8 Aeternum meminit foederis, ac sui
Mille in sæcula crediti
- 9 Verbi, quodque Abrahæ pactus erat, fore,
Iurabatque Isaco; certaque præstitit
- 10 Et firmata Iacob; ius quod & Israël
Pactum & perpetuum foret.
- 11 Tradam, dixit, agros hos Chanaan tibi; hi
Funis forsque tui sint patrimonij:
- 12 Essent exiguo cum numero hospites
Illic, aduenæ & haud diu:
- 13 Et gentes alias gentibus alteris
Migrantes peterent, regnaque linquerent
Illa, illum subeunt dum populum, neque
Certis ædibus insident.
- 14 Hos nullis hominum fraudibus ac malis
Permittit; potius consuluit viris
- 15 Reges corripiens. vñxi ego quos meos
Vates, parcite lædere.
- 16 In terramque vocat sollicitam famem:
Fulcra enque epulis frægerat omnibus;
- 17 Præmisitque Ioseph prospiciens virum
Serui ad munia venditum.
- 18 Arcta crura viri compede vinciant,
Illiusque animam ferrea vis subit:
- 19 Verbi penueniunt tempora dum sibi
I AE dictaque lucida.
- 20 Hunc, (rex curat enim soluiet;) imperat
Qui multis populis, liberat, atque herum.
- 21 Præponit domui hunc atque opibus suis,
Summum dicit & arbitrum;
- 22 Promptum conspicuo munere principes
Certa ad vota animæ stringere iam sua,
Aptum consiliis & sapientia
Intraxisse senes suos.
- 23 Aegyptum perit iustus & Israël,
Exceptusque Iacob hospitis Chami;

24 I
25 C
S
26 A
27 I
E
28 C
I
29 H
C
30 R
I
I
31 M
D
32 I
33 V
A
34 T
35 H
E
C
36 T
V
37 N
38 A
I
39 N
40 H
C
41 F

- 24 Is cuius populum crescere, & hostium
Maiores sobole auxerit.
- 25 Conuertitque odiis cor Chamidum, suos
Seruos ac populum vt fraudibus impetant.
- 26 At Moses famulus mittitur arbiter,
Delectusque Aharon sibi.
- 27 Illi mira DEI signa dabant sui,
Et terris & agris prodigia in Chami.
- 28 Obscuras tenebras misit, & omnia
Iis caligine condidit.
Illis nulla mora est iussa facessere.
- 29 His mutauit aquas sanguinis in modum:
Occisis redolent piscibus omnia,
Damnosa & populo nece.
- 30 Ranis squallet ager totaque regia;
Ipsis rana loquax in penetralibus
Importuna salit regibus obstrepens,
Nec puras epulas finit.
- 31 Mixta infecta malis Cyniphibus suo
Dicto iussa ineunt finibus omnibus.
- 32 Imbres terra tulit, damnaque grandinis,
Densis fulgura & ignibus.
- 33 Vitisque icta perit, ficus & interit;
Arbos fracta cadit finibus omnibus.
- 34 Tunc a seita ruit seua locustaque
Bruchi que innumerum genus,
35 Herbe quidequid erat, graminis & noui,
Fructus spesque boni, cuncta voracium
Cedunt pestiferis dentibus, alma quod
Tellus protulerat, perit.
- 36 Terræ prima ferit pignora, & omnium
Viuentum sobolis primitiæ cadunt.
- 37 Non offensa tribus agmina procedunt
Auro vaseque diria.
- 38 Aegyptus grauibus pressa paucibus
Ire hos læta sinit; vela quibus die
- 39 Nubes densa facit: nox duce pergitur
Ignis lampade lucidi.
- 40 His optata venit missa auium phalanx,
Cælorum saturos panibus efficit:
- 41 Fissa riu, & fluunt, & properant aquæ,
Aerente ac fluuius loco.

42 Namque

- 42 Namque is sancta memor verba, Abrahæ suo
Quæ quondam famulo dixerat, explicat:
- 43 Ergo lætitia & carmine cum pio
Electum populum extulit.
- 44 Illis arua dedit ruraque gentium,
Et quæ continuis parta laboribus
Diuerfis fuerant iam populis, habet
Hæres & fruitur nouus.
- 45 Vt decreta suis sanctaque legibus
Obseruent memores & faciant pij,
IAH laudate bonum, IAH halelu bonum,
Hunc & carmine dicite.

PSALMVS CVI.

Confitemini Domino, quoniam bonus.

BENIGNITATIS DIVINAE BENI-
GNISSIMA CONSTANTIA.

Carmen Hexametrum Monocolon.

- 1 IAH laudate bonum; grati celebrabitis IAM,
Cuius numen adest æterna in sæcla benignum.
- 2 Fortia gesta IAE digno quis proferet ore?
Quisnam audire eius laudis præconia cuncta
- 3 Narrando dabit? ô quantum grex ille beatus,
Quos iuris pia cura tenet? quos tempore in omni
- 4 Iustitia exercet. Populo memor ipse probando
IAS me annumeres; cum tempestiua salutis-
Hora aderit, me descriptum simul ipse recense,
- 5 Vt compos testisque boni, quo lecta fruatur
Pars tibi, lætitiâque tuis cum gentibus ipse
Ipse ego concelebrem lætus, laudemque ferentis
Consors ipse tui fundi pars certa que fiam.
- 6 Eheu peccati puder heu nostrique patrumque:
Prauâque nostrorum quis nam neget improba facta?
- 7 Nam tua mira patres non aduertere videntes
Aegypto in media; obliti tua multa benigna
Facta rubrum propter pelagus; mare causa timendi
Queis fuit, atque animo tunc defecere soluto:
- 8 Hosque suum propter nomen seruauit, vt orbi
Roboris ostendat proprij vim. Namque minantis
- 9 Voce mare abscedens arenti constitit ino,
Duratumque solo est, populo & concessis eunti,

Gen

- Ceu calcaret agros, pelagi transire profundum.
 10 Fripuitque odio hos hostis, manibusque redemit.
 11 Obruit vnda suos pressores. nemo superstes
 12 Fit reliquus. iam credebant, laudesque canebant:
 13 Sed cito gestorum inimemores, non illius alium
 14 Consilium expectare volunt. vitiosa libido
 Quæ iubet, hæc cupiunt; per agros & inhospita tesqua,
 Perque arens Iesimon **FORTEM** haud tentare
 pudebat.
 15 Hisque petita dedit, maciemque immisit in imam
 16 Horum animam. Deinde ij Mosenque Aharonaque
 sanctum,
 Pontificemque **IAE** inuidia petiere maligna.
 17 Tum Dathanque Abiranque gregem discissa voratos
 18 Terra tegit. flammis ignisque vlticibus ardens
 19 Impia corripuit collegia. Nemp̄e iuuentum
 Fusum opus Orebi in tractu coluere; decusque
 20 Mutauere suum pascentis imagine tauri,
 21 Graminibusque bouis saturi; **FORTIS**que potentis
 Scilicet obliti, quo experti auctore salutem
 22 Aegypto in media fuerant, & maxima facta
 Admiranda Chami in terra, metuendaque rubro
 23 In pelago. Vastare illos decreuerat, idque
 Fecisset, nisi delectus consisteret antè,
 Figeret ac rupto in vallo vestigia Moses,
 Verteret vt bilem properantis perdere cunctos.
 24 Hos etiam optandæ terræ fastidia terra
 Corripuere, fidem dictis habuere nec almis:
 25 Surgit & infidum mala per tentoria murmur,
 Credere nolle **IAE**, vocemve audire potentis.
 26 Extulit ille manum solis vt sternat arenis
 27 Hunc populum, & semen, gentes terrasque. per amplas
 28 Dissipet abiectum. Phagori illi ad numina vani
 Se sociant, comedunt funestaque sacra profani.
 29 His studiis stimolata etiam lenta ira laborem
 30 Pestiferum cumulat. stetit ipsa ad limina Pinhas,
 31 Imminuit precibus plagam: quæ cura ministro
 32 Iustitiæ in sæclum ætatem est adscripta per omnem.
 Propter aquas Meribah infensum incendere, malè idque.
 Illorum ob furiam Mosi quoque cessit iniquam;
 33 Spiritus est cuius turbatus, voxque fefellit,
 Labraque sermonem non produxere relatum;
 34 Perdere nec populos voluere, vt iusserat **IAS**;
 L 5 35 Imò

370 PSALMORVM LIBER IIII.

- 35 Imò inter populos mixti didicere scelesti
Facta hominum; coluere nihil simulacra inuantura:
- 36 Hic illis laqueus præcepsque immane ruina.
- 37 Et Satyris natos, natas quoque manibus imis;
Infandum flamma scelus incendere voraci,
- 38 Natorum innocuo, & natarum sanguine fuso:
Sacrilegi Chanaan diuos coluere nefastos:
Sanguinibus tellus infecta & crimine fædo est.
- 39 Polluti que suis factis studiisque malignis,
Inuertere sacri thalami sanctissima iura.
- 40 Exarsitque IAE natus; populum, atque suorum est
Detestatus eam sortem quam legerat ipse.
- 41 Tradidit & manibus gentis non vnus, his que
Imperat, inuidia ac odiis mota inueteratis.
- 42 Hostibus atque suis pressi, manibusque subacti
Seruium patiendo, humiles: sed sæpius illos
- 43 Eripuit: toties illi cepere rebelle
Consilium: triti & prauis cecidere notandi
- 44 Ausibus. Hos vidit pressos; audire querelam
- 45 Horum dignatus, meminisse ac fœderis à se
Compositi, vtque solet, multa est bonitare misertus:
- 46 Hosque dedit lenis clemensque exempla benigni
Numinis ante omnes populos vbi capta manebat
- 47 Natio. Nos IAS serua DEVS optime noster,
Gentibus eque aliis nos collige, laudibus istud
Vt sanctum nostris nomen celebretur, vt ipsi
Laude tua nobis grati charique fruamur,
- 48 Sit celebris cunctisque modis DEVS Israël IAS,
Quidquid agitque egitque à primo ad sæcula summa.
Hic Amen populus cunctus canat atque Halelulah.

PSAL.

P

MISI

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14